

Besluitenlijst Auditcommissie - concept

Datum 6 september 2019

Tijd 13:30 - 16:00

Locatie Kamer Goes, A040

Nummer 19425799

Voorzitter Ton Veraart

Aanwezig zijn de leden Gerwi Temmink, Hannie Kool-Blokhand, Jan-Henk Verburg, Kees Bierens, Corina van der Vliet-Hart, Hans Rottier.

Tevens zijn aanwezig Gehele vergadering:
Gedeputeerde Jo-Annes de Bat, Richard Wiskerke (Afdelingsmanager Financiën & control), Theo Sinke (medewerker control), Simon de Visser (secretaris), Jonathan Schroevers (verslag)

Agendapunt 3: Presentatie garanties North Sea Port: Arjen Bastiaanse (medewerker financiën) en Hendrik Pons (Zanders)

Agendapunt 5: Onderzoek ex artikel 217a naar subsidies: Britt Rijk (Medewerker control)

Agendapunt 6: Evaluatie Tractaatweg BV: Jeroen Steenbakker (Medewerker Infrastructuur & Vastgoed)

Punt	Omschrijving
1	Opening en mededelingen De voorzitter opent de vergadering.
2	Vaststellen van de agenda - 19423692 De agenda wordt door de commissie vastgesteld.
3	Presentatie garanties North Sea Port De heer Pons geeft middels een presentatie een toelichting op de geschiedenis van de garanties van North Sea Port. Dit is n.a.v. een verzoek van de commissie bestuur op 17 mei 2019 om middels een presentatie dieper in te gaan op de garanties voor North Sea Port. In de presentatie wordt ingegaan op de geschiedenis van de afspraken met betrekking tot de garantstelling. De heer Verburg vraagt zich af of er geen sprake is van het verlenen van staatsteun. In reactie hierop wordt door de heer Pons aangegeven dat door NSP een bedrag aan garantievergoeding is betaald aan de garantstellende overheden. Als er wordt besloten om de garantie eerder af te bouwen, dan zal ook een deel van dit bedrag terugbetaald moeten worden. Als er sprake is van versneld afbouwen van de garantie dient er ook een terugbetaling te zijn van een deel van de derivaten als de garantie eerder zou komen te vervallen. Mevrouw Kool-Blokland vraagt of het advies is om niets te wijzigen aan de garanties. De heer Pons geeft aan dat dit toentertijd het advies was. Bij iedere consultatie kan gekeken worden of het in de markt kan worden uitgezet, dat moet iedere keer wel langs dezelfde meetlat gelegd

Punt	Omschrijving
------	--------------

worden. Dus zonder garanties hogere rentelasten, zonder garantie storting van geld door de negatieve waarde van de derivaten. De volgende evaluatie staat gepland in 2020.

De heer Rottier vraagt of de bufferruimte nu voldoende is om de vennootschapsbelasting op te vangen? De presentator kan de actuele situatie niet inschatten. Gedeputeerde De Bat geeft aan dat dit nog onduidelijk is, omdat de hele discussie nog loopt en dat we tijd nodig hebben om richting de banken het trackrecord van positieve resultaten door NSP op te bouwen.

De heer Rottier vraagt of we al iets weten van de trackrecord. Gedeputeerde De Bat geeft aan dat er nu één jaar is gefuseerd, dit is een te korte periode. Sindsdien is er wel een positieve jaarrekening, met uitzondering van 2017 in verband met de sanering van Thermphos.

De heer Rottier vraagt of het garantiëplafond nu ook echt wordt afgebouwd. Dit wordt bevestigd. De 'groene' lijn in de presentatie is definitief en ligt vast in de overeenkomst. In 2027/2028 zijn we ervan af.

De heer Veraart vraagt naar de robuustheid van de sector en de stabiliteit van de kasstromen, de robuustheid verandert niet zo snel, hoe wordt dit dan gewaardeerd in deze sector?

De robuustheid wordt aangegeven door de EBITDA-ratio, dat is de bepalende knop. Hieraan zien we dat de sector conjunctuurgevoelig is. Op het moment dat er een stabielere EBITDA zou zijn, betekent het dat je een hogere schuldbelasting kan hebben.

Conclusie: Het agendapunt is voldoende behandeld, actiepunten 24 kan worden afgevoerd van de actiepuntenlijst.

4 **Verslag (concept) commissievergadering van 10 juli 2019, met actiepuntenlijst**

Het (concept)verslag is per e-mail toegezonden aan de leden van de auditcommissie, twee leden van de auditcommissie hebben aanvullingen gegeven op het (concept)verslag. Deze opmerkingen zijn verwerkt in het verslag. Het (concept)verslag is conform afspraak geagendeerd bij de commissie Bestuur van 6 september 2019.

Conclusie: Het verslag wordt vastgesteld door de auditcommissie.

Actiepuntenlijst

- Na behandeling in deze commissie kunnen de actiepunten 18, 20, 23, en 24 worden afgevoerd van de actiepuntenlijst
- N.a.v. actiepunt 22 vraagt de heer Bierens de vraag waarom er voor de gemeente Rotterdam is gekozen. Dit is n.a.v. suggestie van de accountant in de voorgaande vergadering.

5 **Brief GS van 9 juli 2019 over onderzoek ex artikel 217a naar subsidies (met bijlagen) - 19019655**

De voorzitter geeft aan dat de geheimhouding verder niet gehandhaafd wordt op de bijlage.

Mevrouw van der Vliet geeft aan dat ze de doeltreffendheid een kip-ei verhaal vindt. De doeltreffendheid kan alleen gemeten worden als de kaders heel helder zijn. Dus als PS moeten we kritisch zijn op het beleid dat PS vaststellen. Maar hoe ga je dan om met subsidies die er zijn voor innovatie?

Een volgende vraag als je het subsidieproces goed wilt vormgeven dat er ook extra informatie nodig is, hoe worden deze kosten zichtbaar gemaakt?

De heer Temmink heeft een vraag over het verbeterproces, werkt dit verbetertraject ook voor de maatschappelijke grote opgaven?

Punt	Omschrijving
------	--------------

De heer Rottier heeft de vraag of er nog een dieptestudie gedaan wordt om te kijken wat de gevolgen zijn per afdeling of per persoon zijn? Een volgende vraag is hoe gaan we nu de rol invullen van de responsieve overheid en hoe verhoudt zich dat tot de maatstaf doeltreffendheid?

Mevrouw Kool: Wordt er een of meerdere 217a onderzoeken per jaar uitgevoerd? Daarnaast zijn het met name dingen die in het proces niet goed gaan, wordt dit veroorzaakt door de reorganisatie?

De heer Verburg vraagt zich af of de subsidies zich nu richten op zoveel mogelijk behalen van maatschappelijk effect of gaat het nu over het binnenhalen van zoveel mogelijk subsidies?

Reactie Gedeputeerde De Bat: Allereerst is het goed om te zeggen dat het een onderzoek is van het subsidie-instrument en niet van de subsidies. De vragen van mevrouw Van der Vliet horen dus echt in de commissie Bestuur. De vraag over de verbinding met andere subsidies gaat ook niet over het instrument. Er wordt altijd wel eerst elders gekeken of daar subsidies beschikbaar zijn, voordat we zelf subsidie gaan geven. Vooraf dient er gekeken te worden: is het kader helder en aan de achterkant dient gekeken te worden is het gestelde effect behaald. Per jaar doen we één 217a onderzoek en als er ruimte is dan doen we er twee. Ambtelijk wordt aangegeven dat het onderzoeks-takenpakket van Control breder is. Mevrouw Kool-Blokland vraagt of wij ook inzicht hebben in de andere onderzoeken. Ambtelijk wordt aangegeven dat dit niet zo is. De accountant en de Rekenkamer zijn voor PS de controlemiddelen. Ambtelijk wordt nog aangegeven dat er niet in het onderzoek staat dat er geen eigenaar is, maar er staat dat er niet één eigenaar is.

Mevrouw Van der Vliet vraagt zich af wat dan het doel van de bespreking is in de auditcommissie. Ambtelijk wordt aangegeven dat het onderzoek een bevoegdheid is van GS. De auditcommissie is er niet voor de verantwoording over het onderzoek, maar voor de controle wat zijn de leereffecten wat neem je mee.

De heer Temmink vraagt of het verbetertraject ook toepasbaar is voor grote maatschappelijke opgaven?

De heer Rottier vraagt hoe we nu de responsieve overheid gaan zijn? En de heer Rottier vraagt zich af de verhouding hoe het nu kan dat de administratieve last op kleine subsidies zo groot is?

Reactie gedeputeerde De Bat: De grootte van de subsidies zegt niet altijd iets over het maatschappelijke effect wat je met een subsidie kan bereiken. Juist kleine subsidies kunnen een grote maatschappelijke impact hebben. Proces is om volgend jaar met een nieuw voorstel te komen. Dit heeft dus ook betrekking op de vraag van de heer Rottier over de responsieve overheid, dit wordt hierin meegenomen.

Conclusie: Dit agendapunt is voldoende behandeld.

6 **Brief GS van 20 augustus 2019 over evaluatie project N62 Tractaatweg - 19423016**

Op verzoek van GS wordt deze brief behandeld in de auditcommissie. De brief met de evaluatie is ook behandeld in de commissie Economie van 30 augustus 2019. De leden van de auditcommissie geven aan dat het verloop van het project N62 succesvol is geweest. De volgende vragen/aandachtspunten worden meegegeven.

Mevrouw Kool-Blokland vraagt wat de wisselwerking is tussen advies vier en vijf, hoe wordt dit ingevuld? De heer Temmink geeft aan dat er nadelen zijn bij het op afstand zetten van de constructie, deze staan genoemd op blz. 35. Wat wordt hier nu mee gegaan? De heer Rottier heeft een vraag over advies 10 en 15, op welke manier komt informatie terug naar PS? De heer Verburg vraagt wat zijn nu de belangrijkste leerpunten geweest? De heer Bierens heeft de

Punt	Omschrijving
------	--------------

vraagt zich af wat willen we nu nog in huis hebben en wat kunnen we nu gewoon beter uitbesteden?

Reactie Gedeputeerde De Bat: Geeft aan dat hij alleen kan reageren op de vraag van de heer Bierens. Het besluit moet nog worden voorgelegd voor de nieuwe grote projecten. We betrekken de leerlessen uit dit rapport bij de nieuwe projecten. Mevrouw Kool geeft aan dat dat per project moet worden gekeken hoe het georganiseerd moet worden.

Ambtelijke reactie: Er is nu nog geen inhoudelijke ambtelijke reactie op het rapport, uiteindelijk is het ook een besluit van GS of zij bepaalde adviezen overnemen ja of nee. De verwachting is dat begin volgend jaar de GS met een reactie komt richting PS, waarschijnlijk wordt dit gecombineerd met de eindafrekening. De opmerkingen/vragen die worden door de leden van de auditcommissie zijn genoemd worden meegenomen.

Conclusie: Dit agendapunt is voldoende behandeld.

7 Memo verkorten doorlooptijden P&C-producten

De auditcommissie stemt in met het voorstel voor het inkorten van de bestuurlijke doorlooptijden P&C-producten. Er wordt opgemerkt dat de tijdswinst maar beperkt is. Ambtelijk wordt aangegeven dat een korte bestuurlijke doorlooptijd het risico op tussentijdse wijzigingen minimaliseert.

Conclusie: Actiepunt 23 kan worden afgevoerd van de actiepuntenlijst.

8 Memo begrotingsbehandeling 2020

De Auditcommissie is, in afwijking van het advies van de Agendacommissie van mening dat de Zomernota en de conceptbegroting 2020, na behandeling in de Auditcommissie en de beantwoording van de schriftelijk gestelde vragen (zonder behandeling in de commissie Strategische Opgaven) in PS kunnen worden behandeld. Een behandeling in de commissie Strategische Opgaven heeft de kenmerken van een gezamenlijke commissievergadering, die enkele jaren geleden bewust is afgeschaft onder meer omdat er veel dubbelingen zijn in de behandeling

- 24 september 2019 GS stellen conceptbegroting 202 en Zomernota vast;
- 4 oktober 2019 Presentatie afd. Financiën over digitale begroting 2020
- T/m 22 oktober 2019 Fracties kunnen schriftelijke (inhoudelijke en technische) vragen over Zomernota en de begroting 2020 aanleveren (na fractievergaderingen 21 oktober);
- 1 november 2019 Behandeling van de concept begroting 2020 en de Zomernota in de Auditcommissie;
- 5 november 2019 Beantwoording vragen in GS
- 15 november 2019 Behandeling van Zomernota en Begroting 2020 in PS met algemene beschouwingen.

Conclusie: Actiepunt 18 kan worden afgevoerd van die actiepuntenlijst.

9 Overzicht van de bestemmingsreserve meerjarige projecten

In de vergadering van de Auditcommissie van 17 mei is gevraagd een overzicht van de bestemmingsreserve meerjarige projecten te verstrekken. Vanuit de Auditcommissie is hier

Punt	Omschrijving
-------------	---------------------

behoefte aan, aangezien zij inzicht willen krijgen in het verloop en de ontwikkeling van de bestemmingsreserve meerjarige projecten.

De stand van deze bestemmingsreserve bedroeg per 1 januari 2019 ruim € 44 miljoen. Volgens het verstrekte overzicht bedraagt de huidig geraamde stand van de bestemmingsreserve meerjarige projecten per 31 december 2019 ruim € 3 miljoen negatief.

Het overzicht van de reserve per 1 januari 2018 is ter vergelijking bijgevoegd. In dit overzicht werd de stand per 1 januari 2019 nog geraamd op ruim € 13 miljoen.

De heer Rottier: nu staan we 3 miljoen negatief heeft dit een nog consequenties? De heer Verburg heeft de vraag hoe hij het bestand nu moeten lezen?

Ambtelijke reactie: er zijn twee verschillende overzichten. Het actuele overzicht met de titel: Bestemmingsreserve meerjarige projecten per 27-08-2019 - 19423451, is het actuele overzicht. Bij de zomernota worden weer een aantal voorstellen voorgelegd die leiden tot een positief saldo. Het effect dat dit zo terugloopt heeft mede te maken met de subsidiestelselwijziging. Hierdoor worden subsidieverplichtingen in de begroting opgenomen van het jaar van het aangaan van de verplichting. Het is niet zeker of deze systematiek gehandhaafd kan blijven na het advies van de commissie BBV. De 'boeggolf' of te wel de over te boeken kredieten heb je altijd door onder meer door latere uitvoering van projecten. Alleen als je besluiten neemt om een project niet meer uit te voeren, komt het krediet terug naar de budgettaire ruimte c.q. algemene reserve.

Conclusie: Actiepunt 20 kan worden afgevoerd van de actiepuntenlijst. De stand van de bestemmingsreserve meerjarige projecten wordt in iedere begrotingswijziging en de jaarrekening opgenomen.

10 Rondvraag

De leden hebben geen vragen voor de rondvraag.

11 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.